

BURSA İŞYERİ HEKİMLİĞİ EĞİTİM GÜNLERİ SONUÇ BİLDİRİSİ (23-26 MAYIS 2013)

Bursa Tabip Odası ile Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı tarafından birlikte düzenlenen "Ustaların Anısına İşyeri Hekimliği Eğitim Günleri" 23-26 Mayıs 2013 günlerinde Bursa Akademik Odalar Yerleşkesinde gerçekleştirilmiştir. Etkinliğe 93'ü Bursa dışından olmak üzere toplam 192 kişi katılmıştır.

Yakın zamanda yitirdiğimiz ustalar; Dr. Haldun Sırer ve Dr. Nazif Yeşilleyen'in anısına düzenlenen etkinliğin ilk gününde üç kurs (Solunum Fonksiyon Testi, Katılımcı Risk Değerlendirmesi, Ergonomi-NIOSH) düzenlenmiştir. Etkinlikte toplam on üç oturumda bilimsel-teknik gelişmeler konunun uzmanları; sahadaki uygulama örnekleri ise uygulayıcıları tarafından sunulmuş, deneyim paylaşmış ve bir forumda işyeri hekimliğinin sorunları tartışılmıştır.

Yapılan değerlendirmeler sonucunda aşağıda belirtilen sonuçların kamuoyu ile paylaşılmasının, ülkemizdeki işçi sağlığı ve iş güvenliği alanına katkı sağlayacağı düşünülmüştür:

Neoliberal politikalar, işçi sağlığı ve güvenliği alanında da sermaye sınıfı için yeni ekonomik fırsatlar yaratmış, Ortak Sağlık Güvenlik Birimleri (OSGB) yoluyla; hekim ve iş güvenliği uzmanlarının emek gücü değersizleştirilmiş ve emekçilerin sağlığı ve güvenliği piyasaya açılmıştır. İşyeri hekimleri kar amacındaki OSGB'lerde mesleki bağımsızlıklarını yitirmekte, belirsiz ücretle ve iş güvencesi olmadan, gelecek kaygısı içinde hizmet vermeye çalışmaktadır. Bu süreçte işlevsizleştirilmeye çalışılan meslek örgütleri de meslektaşlarına yeterince destek olamamakta ve bu alanda çalışanlar yalnızlaşmaktadır. Çok sayıdaki ulusal-uluslararası belgede de belirtildiği gibi sağlığın doğuştan kazanılan bir hak olduğu göz ardı edilerek kar odaklı hizmet modelleri çalışanların sağlığını riske sokmaktadır. Neoliberal reformların(!) İşçi Sağlığı ve İş güvenliği alanına yansması ile esnek çalışma, güvencesiz, belirsiz, uzun süreli çalışma, taşeron çalışma, sendikasız, düşük ücretle çalışma ve iş memnuniyetindeki azalma ile tek kaybedenin çalışanlar olduğu görülmektedir.

Gelişmiş ülkelerde iş kazası sayısında azalma, buna karşın meslek hastalıkları sayısında artış gözlenmektedir. Bu değerlendirme Türkiye'de işçi sağlığı ve güvenliğinin yüz güldürücü durumda olmadığını göstermektedir. Dünyada meslek hastalıklarının

görülme sıklığına göre yapılan değerlendirmede Türkiye'de beklenenin çok altında saptanan meslek hastalığı olgu sayısı, meslek hastalıklarının politika yapımcıların gündemine giremediğini düşündürmektedir. Ülkemizde bugün için meslek hastalıkları ile ilgili temel sorun meslek hastalığı tanısı konulamamasıdır. Meslek hastalığı tanısı koymaya yetkili sağlık kuruluşları arasında devlet üniversitelerinin tıp fakültesi hastanelerinin de eklenmesi memnuniyet vericidir. Ancak devlet üniversitesi tıp fakültelerine meslek hastalığı tanısı koyma yetkisi verilmesi tanı koyma sürecinin gerekleri yerine getirilmediğinden sorunu çözmemiştir.

İşçi sağlığı hizmetlerinin etkinliğinin artırılması için odağa kar değil, işçi sağlığı ve güvenliğinin öznesi olan çalışan konmalı, çalışan sağlığını koruma ve geliştirme uygulamaları ön plana çıkarılmalıdır. İşçi sağlığı uygulamalarının çok sektörlü bir yaklaşım gerektirdiği, başarı için çalışan katılımının zorunlu olduğu unutulmamalıdır.

Kar odaklı, bütüncül yaklaşımdan uzak, parçalanmış ve tedavi edici hizmetleri önceleyen yaklaşımın işçi sağlığı daha da bozacağından kaygı duyulmaktadır.

İşçi Sağlığı ve güvenliği alanındaki sorunlar, sorunu çözmeye yönelik kararlılığa bağlıdır. Öncelikle; kayıt dışı istihdam önlenmeli, tüm çalışanlar sosyal güvenlik şemsiyesi altına alınmalı, çocuk işçiliği önlenmeli, iş hayatının riskli gruplarını oluşturan kadın, yaşlı, engelli işçilerin çalışma ortam ve koşulları düzenlenmeli, işçilerin sürece katılımlarının önü açılmalı, alana yıllarca sahip çıkmış, hizmet vermiş meslek odalarının ve üniversitelerin katılım mekanizmaları oluşturulmalı, iş kazası ve meslek hastalıklarına yönelik sağlıklı ve ulaşılabilir veri tabanı oluşturulmalı ve yayımlanmalıdır.

Katılımcıların geribildirimlerine göre, işyeri hekimliği eğitim günleri gibi etkinliklerin işyeri hekimliğinin ayrı bir disiplin haline gelmesinde önemli rol oynayacağı, deneyim paylaşım ortamı oluşturarak alanı zenginleştirileceği, kuram ile uygulamayı bütünleştireceği düşünülmekte ve bu etkinliklerin sürekli hale getirilmesi beklenmektedir. Bu amaçla, işyeri hekimliği eğitim günlerinin yurt çapında kurumsallaşması için meslek örgütleri ile üniversiteler arasındaki işbirliği geliştirilerek sürdürülmelidir.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

